

Nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới

Promoting the spirit of learning and self - improvement among cadres to meet the requirements of the new era

TS. LÊ THẾ PHONG

Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng; Email: phongk1hvc@gmail.com

Ngày nhận bài: 23/2/2026

Ngày phản biện: 25/2/2026

Ngày chấp nhận đăng: 20/4/2026

Chủ đề của bài viết thuộc lĩnh vực: Lý luận chính trị.

Tóm tắt: Học tập suốt đời là một trong những chuẩn mực đạo đức của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới, là điều kiện tiên quyết bảo đảm cho đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất, trình độ, năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ là việc làm có ý nghĩa thiết thực hiện nay, trực tiếp góp phần đưa những mục tiêu, quan điểm, chủ trương, quyết sách chiến lược được Đại hội XIV đề ra nhanh chóng đi vào cuộc sống.

Từ khóa: cán bộ; học tập; rèn luyện; kỷ nguyên mới; đại hội XIV.

Abstract: Lifelong learning is one of the ethical standards for cadres and Party members in the new period and is a prerequisite for ensuring that they possess the qualities, knowledge, and competencies required to fulfill their responsibilities in the era of national rise. Promoting the spirit of learning and self-improvement among cadres is a meaningful and practical task today, directly contributing to bringing the goals, viewpoints, policies, and strategic decisions of the 14th National Party Congress into reality.

Keywords: cadres; learning; self-improvement; new era; 14th National Party Congress.

1. Đặt vấn đề

Trong suốt hơn 95 năm lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn đặc biệt coi trọng công tác cán bộ nhằm xây dựng, rèn luyện, phát triển đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng ngang tầm yêu cầu, nhiệm vụ. Bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, Đại hội XIV của Đảng đã thông qua nhiều quyết sách có ý nghĩa chiến lược mang tính “bộ phóng” với niềm tin và sự kỳ vọng lớn lao của toàn dân tộc. Để thực hiện được những quyết sách đó, đòi hỏi vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ các cấp. Chính vì vậy, Đảng khẳng định phải xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ và đặt ra yêu

cầu đối với “mỗi cán bộ, đảng viên phải tự soi, tự sửa; giữ mình trước cám dỗ; phải biết xấu hổ khi dân còn khó khăn, nghèo đói; phải coi danh dự là điều thiêng liêng, cao quý; coi liêm chính là phẩm chất nền tảng của đạo đức công vụ” (Tô Lâm, 2026). Để hoàn thành vai trò lịch sử trong kỷ nguyên mới, tiếp tục triển khai, vận hành ổn định, trơn tru, nâng cao chất lượng, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả của bộ máy chính quyền địa phương hai cấp, thực hiện thắng lợi các mục tiêu, quyết sách, yêu cầu đặt ra, đòi hỏi đội ngũ cán bộ các cấp từ trung ương đến địa phương, ở từng cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao phải nhận thức đúng, hiểu rõ và nêu cao tinh thần trách nhiệm trong học tập, rèn luyện để bản

thân thật sự tiêu biểu về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống và trình độ, năng lực, đủ sức hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu của khoa học xã hội nhằm làm rõ vấn đề nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới. Trước hết, phương pháp hệ thống - cấu trúc được sử dụng để định hình logic vấn đề nêu cao tinh thần học tập của đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới. Phương pháp phân tích - tổng hợp được sử dụng để luận giải làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn việc học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ trong giai đoạn hiện nay. Phương pháp logic - lịch sử để phân tích, luận giải làm rõ sự vận động và phát triển tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ gắn với tiến trình xây dựng và phát triển đất nước qua các giai đoạn lịch sử khác nhau. Phương pháp khái quát hóa và suy luận khoa học được sử dụng nhằm đề xuất các giải pháp nêu cao tinh thần học tập của đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới bảo đảm tính khả thi, phù hợp với bối cảnh hiện nay.

3. Kết quả, thảo luận

3.1. Sự cần thiết nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của cán bộ trong kỷ nguyên mới

Xuất phát từ vị trí, vai trò của cán bộ và học tập, rèn luyện. Sinh thời, Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc” (Hồ Chí Minh, T. 5, 2011) và “muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém” (Hồ Chí Minh, T. 5, 2011). Người chỉ rõ nhiệm vụ của cán bộ “là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng” (Hồ Chí Minh, T. 5, 2011). Người cho rằng cán bộ “là cái

dây chuyền của bộ máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt. Cán bộ là những người đem chính sách của Chính phủ, của Đoàn thể thi hành trong nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được” (Hồ Chí Minh, T. 5, 2011). Cho nên cán bộ “muốn tiến bộ mãi thì phải học tập. Học trong sách báo, học trong công tác, học với anh em, học hỏi quần chúng. Học tập để phát triển ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm” (Hồ Chí Minh, T. 8, 2011). Học tập, rèn luyện là một việc phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, suốt đời. Bởi vì, “không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi. Thế giới ngày ngày đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ, cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân” (Hồ Chí Minh, T. 10, 2011). Không chỉ học tập mà còn phải rèn luyện: “Muốn giữ gìn tính trong sạch của người chiến sĩ vô sản, muốn nâng cao tư cách và kỹ thuật cách mạng của mình, thì mỗi đảng viên cần phải rèn luyện và tu dưỡng về mọi mặt” (Hồ Chí Minh, T. 6, 2011). Rèn luyện ở đây là rèn luyện toàn diện trên mọi phương diện, từ lập trường tư tưởng, chính trị, đạo đức cách mạng, ý chí, quyết tâm và lòng dũng cảm, trau dồi kiến thức, nâng cao trình độ văn hóa, năng lực, chuyên môn nghiệp vụ.

Quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về học tập, rèn luyện của cán bộ, Đảng khẳng định cán bộ là “nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp cách mạng; công tác cán bộ là khâu “then chốt” của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, là công việc hệ trọng của Đảng, phải tiến hành thường xuyên, thận trọng, khoa học, chặt chẽ và hiệu quả. Đầu tư xây dựng đội ngũ cán bộ là đầu tư cho phát triển lâu dài, bền vững” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2018). Do đó, mỗi cán bộ phải “nâng cao ý thức tự học, tự rèn

luyện, tự trau dồi kiến thức” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026) để bản thân thật sự tiêu biểu về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, trí tuệ, trình độ, năng lực, đủ sức hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Xuất phát từ thực trạng chất lượng cán bộ hiện nay. Đa số cán bộ đều có ý thức, trách nhiệm cao, tích cực, tự giác học tập, rèn luyện, có bản lĩnh chính trị, tư tưởng kiên định, vững vàng; có phẩm chất đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, khiêm tốn, giản dị; có ý thức tổ chức kỷ luật cao; hăng hái, gương mẫu đi đầu trong sự nghiệp đổi mới, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao cho. Đội ngũ cán bộ các cấp về cơ bản đã phát huy tốt vai trò là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân, là người truyền đạt và tổ chức thực thi chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Đồng thời, chủ động nắm bắt, kịp thời phản hồi thông tin từ phía quần chúng nhân dân để Đảng và Nhà nước có căn cứ, cơ sở, hoạch định, điều chỉnh, bổ sung, phát triển chủ trương, đường lối, chính sách cho phù hợp với tình hình phát triển của thực tiễn. Nhiều cán bộ đã tích cực, chủ động, năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, hành động quyết liệt, gần dân, sát dân, hiểu dân, vì dân, được đông đảo quần chúng nhân dân tin yêu, tôn trọng, giúp đỡ, góp phần không ngừng củng cố, nâng cao uy tín, vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước.

Bên cạnh những kết quả đạt được là chủ yếu, trong quá trình thực thi công vụ vẫn còn “một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên

tắc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2012). Một trong những nguyên nhân của những hạn chế trên là do một số cán bộ đã nhận thức không đúng, chưa đầy đủ về vị trí, vai trò của việc học tập, rèn luyện và có biểu hiện ngại học, lười học, kiêu ngạo, bằng lòng, thỏa mãn, dừng lại.

Xuất phát từ yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Nước ta đang bước những bước đi đầu tiên trong kỷ nguyên mới với nhiều quyết sách có ý nghĩa chiến lược đối với tương lai và vận mệnh của dân tộc. Trong bối cảnh diễn biến phức tạp của điều kiện, hoàn cảnh, nhiều yêu cầu mới đặt ra từ thực tiễn như chuyển đổi số, mục tiêu tăng trưởng “hai con số”, phương thức quản trị địa phương mới, kiểm tra giám sát, kiểm soát quyền lực, phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, tự chủ chiến lược... Bên cạnh những thời cơ thuận lợi cũng không ít những khó khăn, thách thức đan xen. Để hoàn thành các mục tiêu mà Đại hội XIV của Đảng đề ra, quán triệt và thực hiện “bốn kiên định” và “bốn nguyên tắc” mà Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ ra trong bài phát biểu bế mạc Hội nghị lần thứ 2 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân và toàn quân đoàn kết, thống nhất về nhận thức, niềm tin, ý chí và hành động. Khi các mục tiêu, chiến lược phát triển được lượng hóa, coi kết quả thực tiễn là thước đo cao nhất, lấy hiệu quả phục vụ, sự hài lòng của Nhân dân, doanh nghiệp và sự phát triển bền vững của đất nước làm tiêu chí đánh giá cán bộ, đòi hỏi đội ngũ cán bộ các cấp ý thức rõ hơn về vinh dự, trách nhiệm, ra sức tự học, tự rèn luyện trưởng thành về mọi mặt để “thật sự có đức, có tài, không ngừng tự đổi mới, ngang tầm nhiệm vụ” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

3.2. Giải pháp nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới

Một là, đội ngũ cán bộ có nhận thức đúng về

vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của tự học, tự rèn luyện trong giai đoạn hiện nay.

Khẳng định sự cần thiết của tự học, tự rèn luyện, Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Chúng ta quyết tâm ra sức học tập, rèn luyện và tu dưỡng, không rời xa công tác cách mạng thiết thực của quần chúng, thì chúng ta nhất định nâng cao tư cách của mình” (Hồ Chí Minh, T. 6, 2011). Ý thức tự học, tự rèn luyện chỉ được hình thành, phát triển khi bản thân cán bộ nhận thức đúng và hiểu rõ. Điều này trước tiên phụ thuộc vào chất lượng, hiệu quả của công tác tuyên truyền, giáo dục, quán triệt của các cấp ủy, tổ chức đảng. Vấn đề quan trọng hàng đầu của công tác tuyên truyền, giáo dục hiện nay là tập trung “coi trọng giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, nâng cao ý thức trách nhiệm, lòng tự trọng và danh dự” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026) làm cho mỗi cán bộ nắm chắc và hiểu rõ những tiêu chí, chuẩn mực cơ bản của cán bộ thời kỳ mới. Trên cơ sở đó, mỗi cán bộ hình thành động cơ, thái độ học tập, rèn luyện đúng đắn, rõ ràng, có sự khát khao vượt qua những giới hạn, khả năng của bản thân để hoàn thành tốt hơn chức trách, nhiệm vụ được giao.

Đồng thời, để nhận thức đúng về vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của tự học, tự rèn luyện đòi hỏi đội ngũ cán bộ tích cực nghiên cứu nắm vững chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, yêu cầu, nhiệm vụ của cách mạng, địa phương, cơ quan, đơn vị. Qua đó, hình thành, củng cố, xác lập thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cộng sản và sự hiểu biết đúng đắn, toàn diện cho bản thân. Trên cơ sở đó phát huy vai trò tích cực, trách nhiệm trong tự học, tự rèn luyện để không ngừng hoàn thiện về phẩm chất, trình độ, năng lực đáp ứng ngang tầm nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới.

Hai là, tổ chức chất lượng, hiệu quả, lan tỏa

rộng khắp phong trào tự học, tự rèn luyện ở các cơ quan, đơn vị, địa phương hiện nay.

Học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ các cấp là hoạt động có mục đích, có kế hoạch, đòi hỏi tính tự nguyện, tự giác cao nhằm hình thành, phát triển những phẩm chất, năng lực theo mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ của Đảng, của sự nghiệp cách mạng và theo đúng tinh thần “muốn rèn luyện đạo đức cách mạng, thì chúng ta phải ra sức học tập, tu dưỡng, tự cải tạo để tiến bộ mãi. Nếu không cố gắng để tiến bộ, thì tức là thoái bộ, là lạc hậu” (Hồ Chí Minh, T. 11, 2011). Để đảm đương được chức trách, yêu cầu nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới đòi hỏi mỗi cán bộ phải tích cực đổi mới toàn diện cả về tư duy, ý thức, thái độ, trách nhiệm đối với công việc được giao; về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống; về phong cách làm việc, phương pháp, tác phong công tác; về ý thức tổ chức kỷ luật và các kỹ năng thích ứng khác.

Nhằm nâng cao ý thức tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ các cấp đòi hỏi cấp ủy, tổ chức đảng ở các cơ quan, đơn vị, địa phương tổ chức có chất lượng, hiệu quả phong trào tự học, tự rèn luyện. Chỉ khi nào phong trào tự học, tự rèn luyện ở các cơ quan, đơn vị, địa phương được quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức chặt chẽ, lan tỏa rộng khắp và có chiều sâu, kịp thời động viên, khuyến khích, lôi cuốn đông đảo cán bộ tham gia thì mới tạo ra môi trường, điều kiện thuận lợi để cho đội ngũ cán bộ các cấp tích lũy tri thức, rèn luyện, trau dồi phẩm chất, kinh nghiệm, trình độ, năng lực của bản thân đáp ứng theo yêu cầu nhiệm vụ.

Ba là, phát huy tinh thần tích cực, nêu gương sáng trong tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ hiện nay.

Nhấn mạnh về sự cần thiết phải tích cực, tự giác học tập, rèn luyện, Hồ Chí Minh cho rằng: “Chúng ta phải học nhiều, phải cố gắng học. Nếu không chịu khó học thì không tiến bộ được.

Không tiến bộ là thoái bộ. Xã hội càng đi tới, công việc càng nhiều, máy móc càng tinh xảo. Mình mà không chịu học thì lạc hậu, mà lạc hậu là bị đào thải, tự mình đào thải mình” (Hồ Chí Minh, T. 12, 2011). Trong học tập, cần phải kết hợp cả học tập ở trường, ở lớp và tự học. Để học tập đạt kết quả tốt cần phải xác định mục đích, động cơ học tập đúng đắn. Người yêu cầu mỗi cán bộ phải hiểu rõ: “Học để làm gì? Học để sửa chữa tư tưởng... Học để tu dưỡng đạo đức cách mạng... Học để tin tưởng... Học để hành...” (Hồ Chí Minh, T. 6, 2011). Do đó, trên cơ sở tự đánh giá chất lượng thực hiện nhiệm vụ của bản thân, mỗi cán bộ tự hiểu mình đang thiếu, yếu và cần phải bổ sung những gì để từ đó chủ động xây dựng kế hoạch, xác định nội dung, hình thức, biện pháp, xác định ý chí, quyết tâm không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện về phẩm chất đạo đức, lối sống, nâng cao trình độ trí tuệ, kiến thức, năng lực, phương pháp, tác phong công tác. Quá trình tích cực, tự giác học tập, rèn luyện là quá trình cán bộ tự hoàn thiện phẩm chất, nhân cách phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra. Quá trình này không thể thực hiện một cách chủ quan, nóng vội, đốt cháy giai đoạn mà đòi hỏi được tiến hành thường xuyên, liên tục, kiên trì, bền bỉ, với những lộ trình cụ thể, khoa học, phát huy cao độ ý chí, nghị lực, tinh thần chủ động khắc phục mọi khó khăn của cán bộ để vươn lên hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao.

Thực tế chỉ ra, phẩm chất, năng lực, uy tín của đội ngũ cán bộ không tự nhiên có mà là kết quả của quá trình học tập, rèn luyện tự giác, nghiêm túc và thường xuyên. Đảng đã từng nhắc nhở và đưa ra cảnh báo “mọi cán bộ, đảng viên, trước hết là các cán bộ lãnh đạo chủ chốt, phải có kế hoạch thường xuyên học tập, nâng cao trình độ lý luận chính trị, kiến thức và năng lực hoạt động thực tiễn. Học tập là nghĩa vụ bắt buộc đối với mọi cán bộ, đảng viên và phải được quy định thành chế độ. Lười học tập, lười suy

nghĩ, không thường xuyên tiếp nhận những thông tin mới, những hiểu biết mới, cũng là biểu hiện của sự thoái hoá” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2015). Trong bối cảnh mới, yêu cầu đặt ra đối với mỗi cán bộ là phải luôn ý thức tự giác trong học tập, rèn luyện, thực sự xem việc học, việc rèn không phải là nghĩa vụ, chế độ, quy định bắt buộc mà phải trở thành nhu cầu, thói quen hàng ngày. Học tập, rèn luyện phải được tiến hành ở mọi lúc, mọi nơi, không chỉ ở nhà trường mà còn ở thực tiễn, không chỉ trực tiếp mà còn trực tuyến, qua mạng, nền tảng số, theo hệ sinh thái, liên thông.

Khi đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển nhanh, hội nhập quốc tế sâu rộng, kinh tế số, xã hội số và khoa học công nghệ phát triển mạnh mẽ, yêu cầu về phẩm chất, năng lực đặt ra đối với đội ngũ cán bộ ngày càng cao. Cán bộ không chỉ cần bản lĩnh chính trị vững vàng, trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng, mà còn phải có tư duy đổi mới, tầm nhìn chiến lược, năng lực quản trị tiên tiến, hiện đại, khả năng làm việc trong môi trường quốc tế và môi trường số. Nếu cán bộ chỉ có phẩm chất mà thiếu năng lực thì khó hoàn thành nhiệm vụ. Ngược lại, nếu chỉ có năng lực mà thiếu bản lĩnh, thiếu đạo đức thì dễ dẫn đến sai phạm, tham nhũng, gây tổn hại đến uy tín của Đảng và Nhà nước. Vì vậy, mỗi cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu cần nêu cao tinh thần, trách nhiệm, tiên phong, gương mẫu đi đầu trong học tập, quán triệt, triển khai thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIV gắn với cương vị, chức trách, nhiệm vụ được giao. Việc tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ ngày hôm nay không còn là nghĩa vụ mà là lương tâm, trách nhiệm trước Đảng, Tổ quốc và Nhân dân; vì mục tiêu, lý tưởng của Đảng, sự phát triển của đất nước, hạnh phúc của Nhân dân. Tích cực tu dưỡng, rèn luyện theo những chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới

được đề cập trong Quy định số 144-QĐ/TW, ngày 9/5/2024 của Bộ Chính trị. Trong học tập, rèn luyện, đội ngũ cán bộ phải đặc biệt coi trọng cả “đức” và “tài”, trong đó “đức” là gốc. Cán bộ cấp càng cao thì càng phải coi trọng về chuẩn mực về đạo đức, lối sống, phải thực sự làm gương sáng, mực thước cho cán bộ cấp dưới và quần chúng học tập, làm theo.

Bốn là, kiên quyết đấu tranh với những nhận thức, biểu hiện sai trái trong tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ hiện nay.

Nâng cao ý thức tự học, tự rèn luyện hiện nay là vấn đề không mới nhưng chưa bao giờ cũ. Bởi vì, chỉ có thông qua tự học, tự rèn luyện mới giúp cho đội ngũ cán bộ các cấp cập nhật, bổ sung làm phong phú thêm kiến thức, hiểu biết, nâng cao trình độ, đổi mới phương pháp, tác phong công tác, cống hiến công sức và trí tuệ nhiều hơn cho sự phát triển của đất nước. Trong mọi giai đoạn cách mạng, tinh thần tự học, tự rèn luyện luôn là phẩm chất đạo đức căn bản, vốn quý của người cán bộ. Chỉ khi nào đội ngũ cán bộ tích cực, tự giác học tập, rèn luyện nâng cao phẩm chất, trình độ về mọi mặt thì khi đó họ mới có đủ phẩm chất, năng lực, trí tuệ để hiện kế xây dựng, bảo vệ, phát triển đất nước, hoàn thành thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ của cách mạng đề ra. Trong kỷ nguyên mới, khối lượng công việc nhiều, yêu cầu cao hơn, đòi hỏi ý thức tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ phải nâng tầm so với trước, tức là phải nhanh chóng học hỏi, tiếp cận, nắm bắt được kiến thức mới, nhất là về khoa học, công nghệ, quản trị hiện đại, bắt kịp với mọi xu hướng phát triển của thời đại, kịp thời thích ứng với yêu cầu của thực tiễn đặt ra, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Nâng cao ý thức tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ hiện nay không thể hời hợt, chiếu lệ mà phải gắn với ý thức, thái độ nghiêm túc, trách nhiệm cao, thực chất. Nghiêm khắc phê phán biểu hiện giấu dốt, lười biếng học tập, tự cao, tự

mãn, kiêu ngạo. Bởi vì “kiêu ngạo, tự phụ, tự mãn là kẻ thù số một của học tập” (Hồ Chí Minh, T. 11, 2011). Kiên quyết đấu tranh phê phán với tư tưởng “ngại khó, ngại khổ trong học tập, không đào sâu suy nghĩ để vươn lên chinh phục những đỉnh cao trong khoa học... Một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức, người lao động thỏa mãn với kiến thức đã học trong các trường lớp, cơ sở đào tạo, hoặc chạy theo việc học để hoàn thiện bằng cấp đủ điều kiện thăng tiến, không chịu nghiên cứu, học hỏi thường xuyên để nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực quản lý, kiến thức, kỹ năng hội nhập và khả năng thích ứng... Một bộ phận biểu hiện ngại học, không có khái niệm học thường xuyên, học suốt đời nên trở thành lạc hậu, bảo thủ, không thích nghi và bắt nhịp với “guồng quay” hối hả của nhịp sống “vũ bão” thời khoa học và công nghệ 4.0 và X.0” (Tô Lâm, 2025). Vì vậy, yêu cầu đặt ra cho công tác cán bộ nhất là trong tuyển chọn, sử dụng, đề bạt, bổ nhiệm cán bộ hiện nay phải thông qua công tác sát hạch, kiểm tra, kiểm soát một cách nghiêm túc, thực chất, khách quan, công bằng, minh bạch để tìm kiếm, lựa chọn được những cán bộ thực sự có đức, có tài, hội tụ đầy đủ những phẩm chất, năng lực cần thiết tương xứng vị trí, công việc, chức trách đảm nhiệm. Các cơ quan tổ chức, cán bộ các cấp tiếp tục nghiên cứu, tham mưu đề xuất xây dựng và ban hành bộ tiêu chí cụ thể của cán bộ thuộc từng cấp, từng ngành làm cơ sở, căn cứ cho tuyển dụng, sử dụng, bổ nhiệm, đánh giá cán bộ các cấp trong thời gian tới cho phù hợp với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp. Đồng thời, đề cao ý thức tự trọng, liêm sỉ, danh dự, động cơ phấn đấu trong sáng, rõ ràng, nỗ lực tiến thân dựa vào phẩm chất, trình độ, năng lực của cán bộ là vấn đề cấp thiết đặt ra hiện nay.

3.3. Thảo luận

Kết quả nghiên cứu cho thấy, tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ trong những

năm qua mặc dù đã có những chuyển biến tích cực, trực tiếp góp phần vào nâng cao phẩm chất, trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Điều này là hoàn toàn phù hợp quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và yêu cầu phát triển đất nước. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu cũng cho thấy khoảng cách đáng kể giữa quy chế, quy định và thực tiễn triển khai tổ chức thực hiện việc học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ. Một số cán bộ chưa nhận thức đúng đắn, đầy đủ, toàn diện về việc học tập, rèn luyện. Việc học tập, rèn luyện của một số cán bộ còn biểu hiện mang tính hình thức, chạy theo bằng cấp, chưa đi vào thực chất, chất lượng, hiệu quả chưa cao, chưa đáp ứng ngang tầm yêu cầu, nhiệm vụ được giao trong bối cảnh mới.

Từ góc độ lý luận và thực tiễn đặt ra yêu cầu trong thời gian tới việc nêu cao tinh thần học tập, rèn luyện của đội ngũ cán bộ cần phải hướng đến thực chất, hiệu quả hơn. Trong đó, bên cạnh việc tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách, quy chế, quy định, môi trường và điều kiện bảo đảm thì cần phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, năng động, sáng tạo của đội ngũ cán bộ trong học tập, rèn luyện. Đây là điều kiện tiên quyết, đặc biệt quan trọng để nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ của cán bộ trong kỷ nguyên mới.

4. Kết luận

Đất nước bước vào kỷ nguyên mới với nhiều mục tiêu, nhiệm vụ to lớn, quan trọng, vừa mang tính cấp bách, vừa có ý nghĩa chiến lược lâu dài, thể hiện sự thống nhất ý chí của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Từ đó cũng đặt ra yêu cầu, đòi hỏi cao hơn về phẩm chất, trí tuệ, trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ các cấp. Để thích ứng với yêu cầu, nhiệm vụ trong kỷ nguyên mới, không còn cách nào khác là đội ngũ cán bộ phải không ngừng học tập, rèn luyện trưởng thành về mọi mặt. Bởi vì, chỉ có thông

qua học tập và bằng học tập mới là con đường ngắn, hiệu quả nhất để mỗi cán bộ “có trình độ, năng lực, phẩm chất đạo đức tốt, có khát vọng vươn lên, khát vọng phát triển, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm về những quyết định của mình để hiện thực hoá nhiệm vụ cách mạng, tạo ra đột phá vì lợi ích của nhân dân, vì sự phát triển của đất nước” (Tô Lâm, 2025) Việt Nam hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2012). *Văn kiện Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ Tư khóa XI*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật. tr.22.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2015). *Văn kiện Đảng toàn tập*. tập 55. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.. tr.416 - 417.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2018). *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII*. Văn phòng Trung ương Đảng. tr.54.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV. tập I*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật. tr.144, 138, 103.
5. Tô Lâm. (2026). *Báo cáo về các văn kiện trình Đại hội XIV Đảng Cộng sản Việt Nam*. <https://www.tapchicongsan.org.vn/>. ngày 20/01/2026.
6. Tô Lâm (2025). *Học tập suốt đời*, [https://www.tapchicongsan.org.vn.](https://www.tapchicongsan.org.vn/) ngày 02/03/2025.
7. Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*. T. 5, tr.309, 280, 309, 68. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
8. Hồ Chí Minh. (2011), *Toàn tập*. T. 6, tr.297, 360-361, 295, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
9. Hồ Chí Minh. (2011), *Toàn tập*. T. 8, tr.143, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
10. Hồ Chí Minh. (2011), *Toàn tập*. T. 10, tr.377, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
11. Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*. T. 11, tr. 602, 98. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
12. Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập*. T. 12, tr.333. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.